

5. సాయికియోమెట్రీ

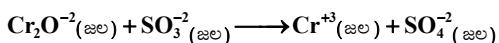
2 మార్కులు

1. అవగ్రాదో సంఖ్య అనగా ఏమి ? దాని విలువ ఎంత ?
- జ. ఒక గ్రామ పరమాణు భారం గల పదార్థంలో (లేక) ఒక గ్రామ్ అణుభారం గల పదార్థంలో ఉండే పరమాణువుల (లేక) అణువుల సంఖ్యను అవగాద్రో సంఖ్య అంటారు. దీనిని N తో సూచిస్తారు. దీని విలువ 6.023×10^{23} .
2. a.m.u. అనగా ఏమి ? దాని విలువ చెప్పండి.
- జ. ద్రవ్యరాశిలో $\frac{1}{12}$ వ వంతు ద్రవ్యరాశిని పరమాణు ద్రవ్యరాశి ప్రమాణం (*a.m.u*) అంటారు. దీని విలువ 1.66×10^{-24} గ్రాములు. దీనినే ఆంగ్లోగ్రామ్ అంటారు.
3. అనుభావిక ఫార్ములాకు, అణుఫార్ములాకు సంబంధం చెప్పండి.
- జ. అణుఫార్ములా = అనుభావిక ఫార్ములా $\times n$
 అణుఫార్ములా భారం
 ఇచ్చట $n = \underline{\hspace{2cm}}$
 అనుభావిక ఫార్ములా భారం
4. $H_2S_4O_6$ లో 'S' ఆక్షికరణ స్థితిని చెప్పండి.
- జ.
$$HO-\overset{O}{\underset{|||}{S_1}}-\overset{O}{\underset{|||}{S_2}}-\overset{O}{\underset{|||}{S_3}}-\overset{O}{\underset{|||}{S_4}}-OH$$
5. Fe_3O_4 లో 'Fe' ఆక్షికరణ సంఖ్య విలువను చెప్పండి.
- జ. Fe_3O_4 లో FeO , Fe_2O_3 లు ఉంటాయి.
 FeO లో Fe ఆక్షికరణ సంఖ్య = +2
 Fe_2O_3 లో Fe ఆక్షికరణ సంఖ్య = +3

$$\therefore \text{సరాసరి ఆక్షికరణ సంఖ్య} = \frac{+2 + 2 \times 3}{3} = \frac{8}{3} = 2.67$$
6. అవర్తన పట్టికలో అననుపాత చర్యలను ప్రదర్శించే లోహాలను చెప్పండి.
- జ. క్రోమియం, మాంగనీస్, లెడ్

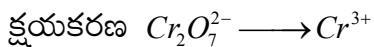
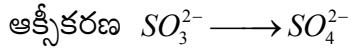
4 మార్గములు

1. ఈ క్రింది ఆక్షికరణ - క్షయకరణ చర్యను అయిన్ - ఎలక్ట్రోన్ పద్ధతి ద్వారా తుల్యం చేయండి.

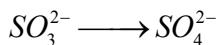

(అమ్ల యూనిట్లో)

- 2) 1) మందుగా ఆక్షికరణ - క్షయకరణ అర్థ చర్యలను వేరుగా ప్రాయిటట.

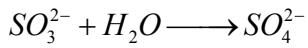
- 2) ఆక్షికరణ అర్థ - చర్యను తుల్యం చేయట.

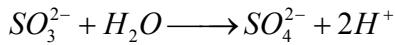
'S' లను తుల్యం చేయట

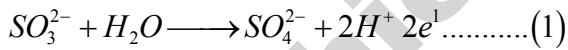
'H₂O'ను కలిపి 'O' లను తుల్యం చేయట

అమ్ల యూనిక సమస్థితిలో 'H⁺' అయినను ఉపయోగించి 'H' లను తుల్యం చేయట

ఎలక్ట్రోన్లను కలిపి ఆవేశాలను తుల్యం చేయట

- 3) క్షయకరణ అర్థ - చర్యను తుల్యం చేయట

'Cr' లను తుల్యం చేయట

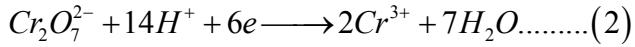

'H₂O' ను కలిపి 'O' లను తుల్యం చేయట

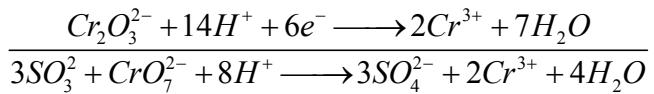
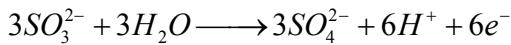
అమ్ల యూనిక సమక్షంలో H⁺ అయినను ఉపయోగించి 'H' లను తుల్యం చేయట

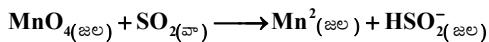
ఎలక్ట్రోన్లను కలిపి ఆవేశాలను తుల్యం చేయట

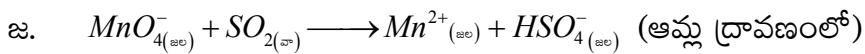
- 4) సమీకరణం (1) ని టంట తో గుణించి సమీకరణం (2) కలపగా

2. ఈ క్రింది ఆక్సీకరణ - క్షయకరణ చర్యను అయాన్ - ఎలక్ట్రాన్ పథ్థతి ద్వారా తుల్యం చేయండి.

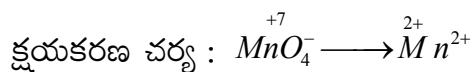
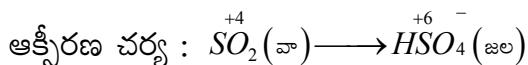

(ఆమ్ల యూనికంలో)

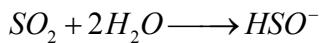

1వ దశ : మొదటగా సంక్లిష్ట అయానిక సమీకరణాన్ని రాయండి.

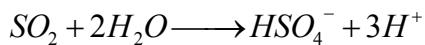
2వ దశ : రెండు అర్ధ చర్యలను రాయండి.

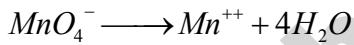
3వ దశ O_2 పరమాణువులను ఆక్సీకరణ అర్థ చర్యలో తుల్యం చేయడానికి ఏదుమైపు $2\text{H}_2\text{O}$ రాయాలి.

H పరమాణువులను తుల్యం చేయడానికి H^+ లు కలపాలి.

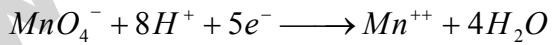
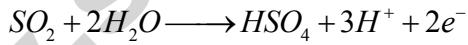
క్షయకరణ అరధ చర్యలో O, H లను తుల్యం చేయాలి.

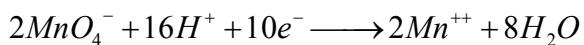
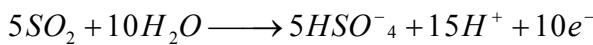
చర్య ఆమ్ల యూనికంలో జరుగుతున్నది. కాబట్టి H^+ లను ఉపయోగించి H లను తుల్యం చేయాలి.

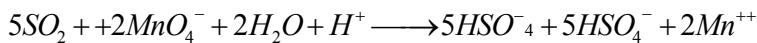
4వ దశ : రెండు చర్యలలోని విద్యుదావేశాలను తుల్యం చేయాలి.

5వ దశ : ఎలక్ట్రాన్లను తుల్యం చేయడానికి ఆక్సీకరణ అర్థ చర్యను 5 చేత, క్షయకరణ అర్థ చర్యను 2 చేత గుణించాలి.

6వ దశ : పై రెండు అర్థ చర్యలను కలపాలి.

3. నార్కులిటీని నిర్వచింపుము. 500ml ల ద్రావణంలో 6.3gms ల $\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ (అక్సాలికామ్లము) ఉంటే, దాని నార్కులిటీని లెక్కకట్టుము.

జ. నార్కులిటీ : ఒక లీటర్ ద్రావణంలో కరిగి ఉన్న ద్రావితం గ్రామ్ తుల్యభారాల సంఖ్యను ఆ ద్రావణపు నార్కులిటీ అంటారు. దీనిని తో సూచిస్తారు. గణితాత్మకంగా ఒక ద్రావణం నార్కులిటీ.

$$N = \frac{\text{ద్రావితం గ్రామ్ తుల్యభారాల సంఖ్య}}{\text{ద్రావితం ఘనపరిమాణం లీటర్లలో}}$$

ద్రావణం ఘ.ప. = 500 మి.లీ. ద్రావితం భారం = 6.3 గ్రా. ద్రావితం తుల్య భారం = 63.

$$\text{నార్కులిటీ} = \frac{\text{ద్రావితం మొల్ల సంఖ్య}}{\text{ద్రావణం భారం (లీ)}} = \frac{\frac{6.3}{63}}{\frac{500}{1000}} = \frac{1}{2}$$

$$= \frac{2}{10} = \frac{1}{5} = 0.200$$

=000=